

Redaktionell kommentar 2025:2

Redaktionell kommentar

Angelika Kullberg^{1*}

¹ Göteborgs universitet

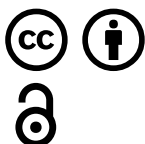
*Korresponderande författare:
Angelika Kullberg
red@forskul.se

Forskning om undervisning och
lärande, vol. 13, nr 2, 2025, 4-5
DOI: [10.61998/forskul.v13i2.57893](https://doi.org/10.61998/forskul.v13i2.57893)
ISSN: 2001-6131

Publicerad: 2025-09-04

© 2025 Angelika Kullberg

Denna artikel publiceras med öppen
tillgång under villkoren i Creative
Commons. Erkännande-licensen
CC BY 4.0, som tillåter användning,
spridning och reproduktion i vilket
medium som helst, förutsatt att
originalverket är korrekt citerat.

Det finns ett flertal positiva satsningar som kan bidra till ökade möjligheter till forskning där lärare och forskare arbetar tillsammans om undervisning och lärande under kommande år. Den nu permanenta satsningen på praktikhäna forskning genom ULF (Utbildning, Lärande Forskning) är en central del. Ett annat exempel är forskningspropositionen (Forskning och innovation för framtid, nyfikenhet och nytta, prop. 2024/25:60) som innehåller tilldelning av medel till ett nytt strategiskt forskningsområde – *Excellens i skolan*, en stor och långsiktig satsning på praktikhäna forskning. Bland annat skriver man i propositionen, "För att Sverige ska nå målet om en kunskaps-skola där alla elever ges förutsättningar att nå målen behövs en kraftsamling kring excellent praktikhäna forskning". Forskning om lärande och undervisning lyfts även fram i aktuella utredningar, till exempel Lärarutbildningsutredning (Ämneskunskaper och lärarskicklighet – En reformerad lärarutbildning, SOU 2024:81). Där det bland annat står att lärar-och forskollärarutbildningarna ska baseras på aktuell forskning om lärande och undervisning. Sammantaget verkar den närmsta framtiden för praktikhäna forskning om lärande och undervisning se ljus ut.

Forskul hälsar två nya sektioneredaktörer välkomna till tidskriften. Den 1 juni 2025 utökade vi redaktionen med Maria Andrée, professor på Stockholms universitet, och Anette Svensson, professor på Lunds universitet. Båda har gedigen erfarenhet av forskning om undervisning och lärande, Maria Andrée inom de naturvetenskapliga ämnenas didaktik och Anette Svensson inom svenskämnet didaktik. Sektionsredaktörerna arbetar tillsammans med redaktören i processen med varje artikelbidrag.

Årets andra nummer innehåller fyra artiklar som handlar om undervisning inom olika skolämnen; biologi, geografi, svenska och matematik och beskriver studier som har genomförts tillsammans med lärare och elever från mellanstadiet till högsta-diet. I två av artiklarna är även medverkande lärare med som författare.

I den första artikeln, *Att skapa en känsla för evolution – högstadieelevers epistemiska känslor och meningsskapande om naturligt urval*, presenterar **Magdalena Andersson**, **Christina Ottander** och **Bodil Sundberg** resultat från ett projekt i högstadiet där de undersökte elevernas epistemiska känslor (känslor som är kopplade till kunskap och lärande) i undervisningen, särskilt upplevelser av förundran, som pedagogiskt verktyg i undervisning om evolutionära processer inom naturvetenskap i årskurs 7. Analys av undervisningen visade att eleverna visade olika epistemiska känslor (frustrerad, förvånad, nyfiken, förväntansfull, stolt, konfunderad) men inte förundran, trots att undervisningen hade designats för att skapa förundran. Eleverna resonerade mer djupgående om de processer som de hade visat känslomässigt engagemang för.

Den andra artikeln, med titeln *Lärares och elevers design i digitalt multimodalt meningsskapande* handlar om hur multimodala verktyg användes i undervisning om geografi i årskurs 6. Författarna **Petra Magnusson**, **Sylvana Sofkova Hashemi** och **Anna Åkerfeldt** visar vilka förväntningar läraren hade på användningen av de multimodala verktygen och vilken roll de fick i undervisningen, samt elevernas användning av dem. Exempelvis beskriver de hur eleverna i grupparbeten kombinerade innehåll, text och bilder i sina redovisningar på olika sätt. Forskarna pekar på utvecklingsmöjligheter i processen med grupparbetet där det digitala multimodala meningsskapandet hade kunnat gynna elevernas kunskapsutveckling: i informationsökningen, i produktionen av och arbete med kunskapsinnehållet och som del av responsen vid redovisningarna.

Tredje artikeln med titeln *Att synliggöra elevers litterära repertoarer och möjliggöra text-till-berättelsekopplingar* är skriven av **Anette Svensson** och **Cecilia Rosenbaum**. Artikeln visar hur en lektionsdesign i årskurs 4, som tar utgångspunkt i litterära aspekter (karaktärsbeskrivning, miljöbeskrivning, handling och tema), kan utveckla elevers läsförståelse. Författarna visar att elever gjorde textkopplingar när de fick jämföra två texter eller berättelser som har tydliga beröringspunkter. Författarna betonar avslutningsvis att det dock inte enbart är elevernas litterära repertoar som behöver utvecklas genom att möta och reflektera över olika texter, utan att även lärarens repertoar har betydelse för att kunna fånga upp elevernas inspel om textkopplingar.

Den fjärde artikeln, *Progression i elevers begreppsliga kunskap om tal i bråkform som delar av helhet*, analyserar **Anna Teledahl**, **Frida Harvey**, **Magnus Esbjörner** och **Samuel von Malortie** elevers skriftliga lösningar på a-typiska bråkuppgifter, som till exempel "I klass 4a har $\frac{2}{5}$ av klassen ett husdjur. I 4b har $\frac{1}{3}$ husdjur. Det finns lika många husdjur i båda klasserna. I vilken klass går det flest elever?" för att synliggöra begreppsligt grundad progression för tal i bråkform. Genom att använda beskrivna handlingskategorier och elevers handlingar beskriver de en progression, utifrån analys av elevuppgifterna med fokus på om eleverna identifierar, urskiljer eller använder olika egenskaper, principer och relationer hos och mellan begrepp. Resultaten kan användas för att för att förstå vad begreppslig kunskap kan innebära, men också som ett underlag för planering av undervisning och vidare forskning.

Angelika Kullberg

Angelika Kullberg är redaktör för Forskning om undervisning och lärande. Hon är professor i ämnesdidaktik med inriktning mot matematik på Göteborgs universitet. Hon har bedrivit undervisningsutvecklande forskning tillsammans med lärare i över 20 år. Sedan några år tillbaka är hon vice president i World Association of Lesson studies (WALS).